

Scheiden in Nederland 2011

Koert Boshouwers

vFAS-voorzitter Anke Mulder overhandigt rapport aan Fred Teeven

Bijna 60 procent van de meerderjarige Nederlanders is getrouwd, 10 procent van hen woont samen en 2 procent is gescheiden. Hoewel een meerderheid meent dat trouwen op huwelijkse voorwaarden regel moet zijn, gebeurt dit in de praktijk niet: 88 procent trouwt in gemeenschap van goederen. Dit zijn de uitkomsten van het onderzoek van de vereniging van FamilierechtAdvocaten en Scheidingsmediators (vFAS) en TNS NIPO naar het beeld van de ervaringen van Nederlanders met scheiding. Tijdens het vFAS-congres op 14 september kreeg staatssecretaris van Veiligheid en Justitie, Fred Teeven, het onderzoek overhandigd.

Nederlanders verwachten dat het aantal scheidingen verder zal toenemen. Als belangrijkste reden voor een echtscheiding geldt dat de echtgenoten uit elkaar zijn gegroeid, gevolgd door het vinden van een andere partner en verslavings- of geweldsproblematiek. Het is meestal de vrouw die de knoop om te gaan scheiden doorhakt.

Als een echtscheiding onvermijdelijk is, vindt 75 procent van de Nederlanders het belangrijk dat hierbij een specialist wordt betrokken. De meesten denken dat zij de gevolgen van hun scheiding niet zelf kunnen regelen. In het regelen van een scheiding via internet ziet men weinig, zo blijkt uit het onderzoek. De meeste echtscheidingen worden door advocaten of via mediation geregeld; in 21 procent van de gevallen dient de rechter knopen door te hakken.

Het treffen van een goede regeling voor de kinderen heeft de hoogste priori-

Intussen op het Binnenhof... ... snelt de minister richting tien rechtbanken en tien dekens

Marian Verburgh

Wetsvoorstel Herziening gerechtelijke kaart (HGK) is op 9 september ingediend bij de Tweede Kamer. We gaan van negentien naar tien rechtbanken en daarmee – vooruitlopend op uitvoering van het rapport-Huydecoper – van negentien plaatselijke dekens en advocatenordes naar tien. Verder gaan we van vijf gerechtshoven naar vier en daarmee van vijf raden van discipline naar vier.

De minister wil de nieuwe gerechtelijke kaart tegelijk invoeren met de nationale politie¹, die staat gepland op 1 juli 2012. Het zou een ongekend huzarenstukje zijn als de regering beide wetten tijdig voordien in het *Staatsblad* wist te krijgen. Er moet ook nog tijd zijn voor de vele praktische voorbereidingen door rechtspraak, advocatuur en anderen. Extra lastig nu minister Opstelten in mei aan een kritische Eerste Kamer heeft

moeten toezeggen dat er geen onomkeerbare stappen zullen worden gezet totdat wetsvoorstel HGK in het *Staatsblad* staat.² Bovendien is dit omvangrijke wetsvoorstel bepaald geen hamerstuk. Velen, waaronder de landelijke Orde, enkele plaatselijke ordes en ook de Raad van State,³ vragen zich bij voorbeeld af of het nieuwe arrondissement (en dekennaat) Oost-Nederland (zeven zittingsplaatsen!) en het nieuwe ressort Arnhem-Leeuwarden niet veel te groot worden. En of dit niet leidt tot productie- en kwaliteitsverlies, het tegendeel van wat beoogd werd. Deze vragen hebben de minister vooralsnog niet op andere gedachten gebracht, maar of de Tweede en zeker de Eerste Kamer daarmee genoeg zullen nemen?

1 Nota van wijziging d.d. 23-6-2011 op wetsvoorstel Vaststelling van een nieuwe Politiewet (Tweede Kamer 30880, nr. 11).

2 Brief van 16 mei 2011, Eerste Kamer, vergaderjaar 2010–2011, 32 021, F, plenaire behandeling Wetsvoorstel 32021 Evaluatiewet modernisering rechterlijke organisatie.

3 Advies d.d. 15 juli 2011, gepubliceerd rond 13 september 2011.

teit. Over de vraag of dit in de vorm van een co-ouderschap moet gebeuren is de Nederlander verdeeld. Velen vragen zich af of zo'n regeling niet met name prettig is voor de ouders, waarbij de kinderen op het tweede plan komen. Na het maken van afspraken voor de kinderen stelt men het meeste belang in het maken van afspraken over de woonsituatie en het verdelen van geld en spullen. Afspraken over alimentatie staat pas op de vierde plaats.

De in de wet opgenomen periode van twaalf jaar dat een ex-echtgenoot maximaal aanspraak kan maken op partneralimentatie lijkt achterhaald. Een ruime meerderheid van de Nederlanders (62 procent) is namelijk van mening dat de gewezen partner al na vijf jaar volledig op ei-

gen benen moet kunnen staan; 21 procent vindt een alimentatieduur van maximaal een jaar redelijk. Eenzelfde percentage acht een beperking van de alimentatieduur niet aan de orde.

Staatssecretaris Fred Teeven ging in op de kabinetsplannen voor de gefinancierde rechtshulp en de verhoging van het griffierecht. Omdat 'er meer verantwoordelijkheid bij de rechtzoekende komt te liggen', en hij meer gebruik kan maken van internet bij boedelscheiding of ouderschapsplan, zou er volgens hem minder beroep hoeven te worden gedaan op (gefinancierde) rechtshulp.

• De onderzoeksresultaten zijn na te lezen op de website van de vFAS: www.verderonline.nl.